

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība

Reģistrācijas Nr. 40008043830, Bruņinieku iela 29/31, Rīga, LV-1001, Latvija
Tālrunis: 672 70 273, e-pasts: lizda@lizda.lv, www.lizda.lv

Rīgā

16.02.2021. Nr. 22

Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai
Izglītības un zinātnes ministrijai

Par latviešu valodas un literatūras mācīšanu kompetencēs balstītā mācību saturā

Latvija izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (turpmāk - LIZDA) vērs uzmanību uz jaunā kompetencēs balstītā mācību satura ieviešanas gaitā skolotāju konstatētajiem problēmjautājumiem. LIZDA ir uzklusījusi un iepazīsies ar pedagogu viedokli, kuri māca latviešu valodu un literatūru pēc kompetencēs balstītā mācību satura pieejas, un kuri pauž bažas par Latvijas un latviešu valodas nākotni. Pedagogi uzskata, ka tiek apdraudēta vispusīgas un patstāvīgi spriest spējīgas personības attīstība. Literatūra ir latviešu nacionālās identitātes sastāvdaļa. 19. gadsimtā tieši valodnieki un rakstnieki formēja vārdos nācijas pašapziņu un garu, tiem bija svarīga loma arī Latvijas valsts atjaunošanā.

Pedagogi pauž viedokli, ka atvēlētais mācību stundu skaits nav pietiekams gan valodas, gan literatūras apguvei. Literatūras un latviešu valodas mācīšanai vidusskolā valsts standartā ir noteiktas 420 stundas trijos mācību gados — divas stundas nedēļā. Pedagogi uzskata, ka valoda jaunajā pieejā netiek mācīta kā sistēma, bet gan atsevišķi elementi ārpus konteksta, galvenais uzsvars tiek likts uz tekstu, taču nepieciešams sistēmisks skatījums un pieeja. Skolēniem jāiepazīst pasaules un latviešu literatūras klasikas darbi, viņiem jāiegūst priekšstats par literatūru kā par mākslu, kas veidojusies noteiktā kultūras laikmetā un kontekstā. Skolotājam jārada skolēnā interese par jaunāko literatūru, sapratne, ka lasīt labu literatūru nozīmē piedalīties jēgpilnā sarunā par sev būtisko. Lai spētu uztvert un saprast literatūru kā mākslas valodu, ir nepieciešamas teorētiskās zināšanas, kas jaunajā mācību saturā iztrūkst. Skolotāji pauž neizpratni par atsevišķu mācību līdzekļu un grāmatu neatbilstošu kvalitāti. Pedagogi min, ka mācību grāmatu izstrādes process notika ļoti lielā steigā un netika ņemti vērā būtiski recenzentu iebildumi.

Lūdzam rast iespēju konstruktīvām diskusijām starp profesionāļiem, lai šī mācību gada noslēgumā izvērtētu jaunā kompetencēs balstītā latviešu valodas un literatūras mācību satura īstenošanas gaitu, saturu un pilnveidotu mācību līdzekļus, dokumentus un normatīvos aktus atbilstoši diskusijās gūtajiem secinājumiem.

Priekšsēdētāja

(*paraksts)

Inga Vanaga

Strazdiņa 26598394
gita.strazdina@lizda.lv

***DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU**